

Data publikacji: 11-01-2022

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 11 stycznia 2022 r.

Druk nr 605

**KOMISJA
USTAWODAWCZA**

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu Komisja Ustawodawcza wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest pan senator Krzysztof Kwiatkowski.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Krzysztof Kwiatkowski

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, 1981, 2052, 2262, 2270 i 2289) po art. 829⁴ dodaje się art. 829⁵ w brzmieniu:

„Art. 829⁵. Przepisów art. 829¹–829⁴ nie stosuje się w razie równoczesnego skierowania egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz. U. z 2019 r. poz. 33) w art. 6 uchyla się ust. 3.

Art. 3. Do egzekucji z inwentarza żywego lub przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo rolne wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Ustawa zmierza do przywrócenia regulacji, która została pominięta w noweli procedury cywilnej przyjętej przez Sejm w dniu 2 grudnia 2021 r. Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, która pochodziła z przedłożenia senackiego, została uchwalona na skutek uwzględnienia postulatów sformułowanych w indywidualnej petycji i weszła w życie z dniem 10 stycznia 2022 r. Ustawa ta, przez dodanie do ustawy nowelizowanej przepisów art. 829¹–829⁴, uregulowała w sposób zgodny z wymaganiami wynikającymi z art. 31 ust. 3 w zw. z art. 45 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1, a także art. 92 ust. 1 Konstytucji kwestie związane ze szczególną ochroną rolnika prowadzącego gospodarstwo rolne w przypadku skierowania egzekucji do należącego do niego majątku.

Wcześniej wskazaną problematykę normowało rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji. Co do zasady postanowienia zawarte w tym rozporządzeniu znalazły odzwierciedlenie w wymienionych przepisach ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (dalej jako „k.p.c.”), aczkolwiek z jednym, dość istotnym wyjątkiem. Mianowicie: ustawodawca nie „przeniósł” do k.p.c. regulacji ujętej w § 5 rozporządzenia. Przepis ten stanowił, że rozporządzenia nie stosuje się w razie równoczesnego skierowania egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika.

Pominięcie przedmiotowego uregulowania jest nie bez znaczenia zarówno dla sektora bankowego, jak i dla samych rolników jako potencjalnych kredytobiorców, a więc klientów banków. Brak możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela ze składników majątkowych dłużnika (bo *de facto* taki skutek mogą mieć regulacje k.p.c. w aktualnym kształcie) powoduje, że rolnicy nie będą w stanie pozyskać finansowania prowadzonej działalności. Banki – jako podmioty, które są zobligowane do zabezpieczenia depozytów oraz wyważenia swoich portfeli kredytowych – będą wręcz zmuszone do odrzucania znaczącej większości wniosków o udzielenie kredytów pochodzących od rolników, ponieważ ci ostatni nie będą w stanie przedstawić odpowiedniego zabezpieczenia dla zaciąganych zobowiązań. Stąd też w interesie obu tych grup jest przywrócenie stanu prawnego, jaki w omawianym zakresie obowiązywał przed wejściem w życie wspomnianej ustawy zmieniającej z dnia

2 grudnia 2021 r.

Niezależnie od tego, na tle art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, dostrzeżono również problem polegający na tym, że roszczenia Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z tytułu wykonania obowiązków gwaranta mogą być zabezpieczone wyłącznie hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Jednakże aby Krajowy Ośrodek uzyskał wpis takiej hipoteki i udzielił gwarancji, bank musiałby najpierw zwolnić swoje zabezpieczenie hipoteczne. Niemniej to byłoby możliwe dopiero po całkowitej spłacie zobowiązania, np. środkami pochodzącymi z kredytu restrukturyzacyjnego. Powstaje zatem tzw. błędne koło, które w rzeczywistości uniemożliwia skorzystanie z gwarancji, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.

2. Różnice między obowiązującym a projektowanym stanem prawnym

Treść dodawanego art. 829⁵ będzie odpowiednikiem § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji. Tym samym przepis ten będzie wyrażał normę prawną, która została wyeliminowana z systemu prawnego wraz z wejściem w życie powołanej już ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. poz. 2289). W konsekwencji zatem, w przypadku równoczesnego skierowania egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika, wyłączenia spod egzekucji określone w art. 829¹–829⁴ nie będą znajdowały zastosowania (art. 1 projektu).

Zmiana zaproponowana w art. 2 projektowanej ustawy sprowadza się do usunięcia zawartego w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne warunku związanego z wpisem hipoteki na pierwszym miejscu, co powinno przyczynić się do szerszego stosowania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa instrumentu w postaci gwarancji spłaty kredytu restrukturyzacyjnego na rzecz banku, z którym podmiot prowadzący gospodarstwo rolne zawarł warunkową umowę kredytu restrukturyzacyjnego.

Przepis przejściowy (art. 3) zakłada, że rozwiązanie przewidziane w art. 829⁵ k.p.c. znajdzie zastosowanie do postępowań egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed

dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Zgodnie z art. 4 projektu, nowe przepisy wejdą w życie po upływie standardowego okresu spoczywania ustawy przewidzianego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

3. Konsultacje

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zostaną zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Wyniki konsultacji zostaną przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji.

4. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.